

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **JUDr. Z. L.**, zastoupený JUDr. Josefem Vrabcem, advokátem se sídlem v Dobřichovicích, Jiráskova 378, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/P, Praha 7, o žalobě žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2004, č. j. OSZ-6-18/VO-Že-2004, o kasační stížnosti žalovaného-stěžovatele proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 5. 2006, č. j. 8 Ca 177/2004 - 42,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na nákladech řízení o kasační stížnosti 3475 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Josefa Vrabce, advokáta se sídlem v Dobřichovicích, Jiráskova 378.

O d ů v o d n ě n í :

Ministerstvo vnitra, Odbor sociálního zabezpečení, dne 9. 3. 2002, č. j. OSZ – 59309 8/VD – B1 – 2002, rozhodlo podle ustanovení § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů, že žalobci dnem 22. 5. 2002 zanikne nárok na příspěvek za službu ve výši 9591 Kč měsíčně s odůvodněním, že příspěvek za službu nenáleží ode dne vzniku nároku na starobní důchod, přičemž žalobci podle doložených dokladů vznikne nárok na starobní důchod dnem 23. 5. 2002.

O odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí rozhodl odvolací orgán Ministerstvo vnitra - náměstkyně ministerstva vnitra rozhodnutím ze dne 17. 6. 2002, č. j. OSZ – 2 – 18/OM-Mu-2002, tak, že odvolání jako nedůvodné zamítl a napadené rozhodnutí v celém rozsahu potvrdil. O žalobě proti tomuto rozhodnutí odvolacího orgánu rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 5. 3. 2004, č. j. 7 A 86/2002 - 27 tak, že toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud dospěl v uvedeném rozsudku k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, protože žalovaný - odvolací orgán se v napadeném rozhodnutí nevypořádal s námitkami, které žalobce vznesl a které se týkaly vztahu ustanovení § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona o služebním poměru příslušníků Policie České republiky v té době účinného. Žalovaný - odvolací orgán ministerstva vnitra - náměstek ministra vnitra o odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odboru sociálního zabezpečení ze dne 9. 3. 2002, č. j. OSZ – 59309 8/VD – B1 – 2002, rozhodl opět dne 24. 5. 2004, č. j. OSZ-6-18/VO-Že-2004 tak, že odvolání jako nedůvodné zamítl a napadené rozhodnutí v celém rozsahu potvrdil. Toto rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Městského soudu v Praze u něhož byla věc vedena pod sp. zn. 8 Ca 177/2004.

Rozsudkem ze dne 25. 5. 2006, č. j. 8 Ca 177/2004 - 42, Městský soud v Praze (dále městský soud), rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2004, č. j. OSZ-6-18/VO-Že-2004 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Městský soud shledal právní názor žalovaného, ze kterého vychází napadené rozhodnutí nesprávným, a sám dospěl k opačnému závěru, podle něhož zánik nároku na příspěvek za službu podle § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb. nelze spojovat s pouhým splněním podmínek nároku na starobní důchod dle § 54 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ale až se splněním podmínek § 54 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., to je splněním nejen nároku na důchod, ale i nároku na jeho výplatu. Podle městského soudu, vznikne-li poživateli příspěvku za službu nárok na starobní důchod, je oprávněn provést volbu mezi příspěvkem za službu a starobním důchodem.

Kasační stížnost proti rozsudku městského soudu podal žalovaný z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a/ a d/ zákona č. 150/2002 Sb. - s. ř. s., to je z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Současně s kasační stížností podal žalovaný návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a dále navrhl, aby se Nejvyšší správní soud usnesl na zásadním usnesení ve věci výkladu ustanovení § 116 odst. 4 a ustanovení § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb.

Rozsudek městského soudu považuje žalovaný za nezákonný zejména v posouzení právní otázky vzniku a zániku nároku na příspěvek za službu podle zákona č. 186/1992 Sb. a ve výkladu ustanovení § 118 odst. 2 citovaného zákona. Podle názoru Nejvyššího správního soudu vysloveného v rozsudku sp. zn. 5 A 156/2002, týkajícího se obdobné právní věci, znění ustanovení § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. nasvědčuje vzájemnému rozporu a na žalovaném bylo, aby v dalším řízení uvedenou právní úpravu aplikoval a v důvodech vysvětlil tak, aby uvedená ustanovení při jejich aplikaci nenasvědčovala vzájemnému rozporu. Správní orgány žalovaného se v uvedené obdobné právní věci řídily právním názorem Nejvyššího správního soudu a snažily se v odůvodnění rozhodnutí odvolacího orgánu srozumitelně vysvětlit, proč nenáleží příspěvek za službu ode dne vzniku nároku na starobní důchod. Přitom použily institut „dne vzniku nároku na starobní důchod, upravený zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění....“.

V této právní věci považuje žalovaný rozsudek městského soudu za nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost, zejména jak by jeho zmatečný a nezákonný právní názor měl být v praxi realizován formou aplikace zákona č. 186/1992 Sb. Právní názor městského soudu, že vznikne-li poživateli příspěvku za službu nárok na starobní důchod, je oprávněn provést volbu mezi příspěvkem za službu a starobním důchodem, by vnesl chaos do celé organizace sociálního zabezpečení příslušníků bezpečnostních sborů podle zákona č. 582/1991 Sb., do posuzování nároků na dávky důchodového zabezpečení v zemích Evropské unie podle Nařízení Rady (EEC) 1408/71 o aplikaci soustav sociálního zabezpečení na osoby zaměstnané, samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky, pohybující se v rámci Společenství. Akceptování názoru městského soudu by způsobilo dodatečné výdaje ve státním rozpočtu – rozpočtové kapitole Ministerstvo vnitra, neboť nejde jen o případ žalobce, ale o všechny případy zániku nároku na příspěvek za službu za dobu již od 1. 1. 1971. Ustanovení § 113 odst. 3 zákona č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti totiž s účinností od 1. 1. 1971 upravovalo volbu nároku na výplatu jedné ze dvou dávek v souběhu obdobně tak, jak je tomu v ustanovení § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. Tyto všechny případy zániku nároku by v návaznosti na závěr městského soudu v této věci, musely být přezkoumány.

Volba oprávněného bývalého příslušníka ve smyslu ustanovení § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. je jeho subjektivním právem, na základě kterého se při souběhu zákonem uvedených nároků vydává rozhodnutí o uvolnění výplaty jednoho z těchto nároků. Existenci dvou sbíhajících se nároků jako předpokladu pro výplatu některé ze dvou zákonem uvedených srovnatelných dávek nebere rozsudek městského soudu vůbec v úvahu a jednostranně upřednostňuje subjektivní prvky volby oprávněného. Tím zpochybňuje institut příspěvku za službu jako nároku souvisejícího se skončením služebního poměru podle části první hlavy osmé zákona č. 186/1992 Sb.

Podle ustanovení § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb., ve znění zákona č. 26/1993 Sb., nenáleží příspěvek za službu ode dne vzniku nároku nestarobní důchod. V § 54 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. je stanoveno, že nárok na starobní důchod vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem. Žalovaný dále cituje ze zákona č. 155/1995 Sb. pokud jde o splnění podmínek na starobní důchod a poté uzavírá, že oprávněný nemůže za dobu ode dne vzniku nároku na starobní důchod úspěšně realizovat právo volby ve smyslu ustanovení § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. a zvolit výplatu nenáležícího příspěvku za službu, může zvolit pouze výplatu náležejícího starobního důchodu.

Pokud by mělo platit pravidlo, že ke vzniku nároku na starobní důchod podle ustanovení § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb. spojeném se zánikem nároku na příspěvek za službu jde až podáním žádosti o starobní důchod, došlo by k diskriminaci velké skupiny pojištěnců orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra oproti pojištěncům například České správy sociálního zabezpečení. Ustanovení § 118 zákona č. 186/1992 Sb. nemůže upravovat nárok na příspěvek za službu jinak a jinde, než je uvedeno v ustanovení § 116 zákona č. 186/1992 Sb. Příspěvek za službu jako nárok související se skončením služebního poměru není zákonem č. 186/1992 Sb. upraven jako doživotní dávka.

Jestliže skončil služební poměr příslušníka z důvodu zakládajícího nárok na příspěvek za službu, a pokud uplatní žádost o příspěvek za službu podle ustanovení § 126 zákona č. 186/1992 Sb. také na výplatu příspěvku za službu. Jestliže ke skončení služebního poměru

došlo v období tří let před dosažením důchodového věku při získání doby pojištění nejméně 25 let, má tento příslušník nárok na starobní důchod podle ustanovení § 31 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. Podmínky nároku na tento typ starobního důchodu splňuje i poživatel příspěvku za službu v období, ve kterém mu do dosažení důchodového věku ode dne, od něhož se starobní důchod případně přiznává, chybí nejvýše tři roky. V uvedeném období dochází k souběhu nároků na příspěvek za službu a na starobní důchod a je na příslušníkovi, aby realizoval volbu ve smyslu ustanovení § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. Pokud zvolí ve smyslu ustanovení § 54 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. výplatu starobního důchodu namísto nízkého příspěvku za službu, podá podle ustanovení § 110 zákona č. 582/1991 Sb. žádost o dávku důchodového pojištění a bude mu přiznán a vyplácen starobní důchod. Ode dne vzniku nároku na starobní důchod podle ustanovení § 31 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., anebo ustanovení § 74 a § 29 tohoto zákona, případně § 30 tohoto zákona, mu podle ustanovení § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb. již nenáleží příspěvek za službu. Řízení o příspěvek za službu a řízení o starobní důchod mohou probíhat souběžně a příslušník má právo volby výplaty jednoho ze dvou sbíhajících se nároků i v rámci odvolacího řízení nebo formou zpětvzetí žádosti o dávku, kterou dodatečně posoudí jako nevýhodnou. Má-li oprávněný realizovat právo volby podle ustanovení § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. a při splnění podmínek nároku na příspěvek za službu volit mezi nárokem na výplatu starobního, plného invalidního nebo částečně invalidního důchodu, musí nejprve splnit podmínky nároku na některý z uvedených důchodů z důchodového pojištění.

Kasační stížností se žalovaný domáhal zrušení napadeného rozsudku městského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Svoji kasační stížnost žalovaný dalším podáním ze dne 7. 8. 2006 ještě doplnil, přičemž v doplnění opakoval již své důvody dříve uvedené a dále dovozoval, že v případě žalobce došlo k souběhu nároku na příspěvek za službu podle ustanovení § 116 zákona č. 186/1992 Sb. a nároku na starobní důchod podle ustanovení § 31 zákona č. 155/1995 Sb. v době od 23. 5. 1999 do 22. 5. 2002. V této době mohlo být v případě žalobce jeho volbou (na jeho žádost) aplikováno ustanovení § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb., pokud by žalobce zvolil nárok na výplatu starobního důchodu. Podle ustanovení § 31 odst. 2 věty druhé zákona č. 155/1995 Sb. se za den vzniku nároku na starobní důchod považuje den, od něhož je tento důchod přiznán. Rozdíl mezi institutem podmínek nároku na starobní důchod podle ustanovení § 31 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. a institutem vzniku nároku na starobní důchod podle ustanovení § 31 odst. 2 věty druhé zákona č. 155/1995 Sb. městský soud v napadeném rozsudku nezjišťuje. Volbu výplaty starobního důchodu ve smyslu ustanovení § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. žalobce nerealizoval. Žádostí o výplatu příspěvku za službu ze dne 17. 4. 2002 žalobce „zvolil“ výplatu od 23. 5. 2002 nenáležejícího příspěvku za službu, což nemohlo být podle ustanovení § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb. realizováno. Konkurence nároků na starobní důchod a na příspěvek za službu za dobu od 23. 5. 1999 do 22. 5. 2002 neexistovala v případě žalobce v podobě teoretické úvahy, ale v podobě praktické možnosti, kterou žalobce nevyužil. Žalovaný v žádném případě nevyložil ustanovení § 116 odst. 4 zákona č. 186/1992 Sb. tak, aby zákonem předpokládaná situace souběhu nároků na příspěvek za službu a na starobní důchod vůbec nemohla nastat. Ustanovení § 116 odst. 4 ve vztahu k ustanovení § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. nelze vyložit tak, že neuplatněním nároku na starobní důchod nebude vůbec aplikováno ustanovení § 116 odst. 4 tohoto zákona. Tak by došlo ke vzájemnému rozporu obou uvedených ustanovení zákona. Na návrhu zrušení rozsudku městského soudu v celém rozsahu setrval.

Žalobce se vyjádřil ke kasační stížnosti a navrhl její zamítnutí jako nedůvodné, protože napadený rozsudek považuje za přezkoumatelný, tedy i srozumitelný i za zákonný. Nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že by volba oprávněného měla vnést do systému sociálního zabezpečení chaos. Argument, že se jedná o případy od roku 1971 není pravdivý. Tehdejší zákon č. 100/1970 Sb. a na něj navazující nařízení MV č. 25/1983 tento problém jednoznačně upravovaly. Záměrně je vynecháno ustanovení § 110/4 zákona č. 100/1970 Sb., které stanovilo: „příspěvek nenáleží po dosažení 60 let věku“ a tím byla doba pobírání jednoznačně specifikována. Poukázal na ustanovení § 113 odst. 3 zákona č. 100/1970 Sb. a na čl. 123 nařízení MV č. 25/1983 upravující souběh nároků na příspěvek s důchodem ze sociálního zabezpečení a dovedl se jedná jen o případy od roku 1992. Dále poukázal na to, že žalovaný sice v kasační stížnosti uznává volbu oprávněného podle § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. jako jeho subjektivní právo (v odstavci 2 i jinde kasační stížnosti), avšak v odstavci 4 kasační stížnosti tvrdí, že od vzniku nároku na starobní důchod oprávněný nemůže realizovat právo volby podle citovaného ustanovení, protože si může zvolit pouze výplatu náležejícího starobního důchodu. Oproti tomu však tvrdí, že v případě vzniku nároku na důchod podle § 31 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., kdy do dosažení důchodového věku chybí tři roky, je souběh možný a také je volba možná. Podle žalobce však nárok na příspěvek za službu a jeho výplata jsou upraveny pouze zákonem č. 186/1992 Sb., přičemž v něm ani v prováděcí vyhlášce č. 287/2002 Sb. se o variantě vztahu k „předčasnému důchodu“ vyplývajícím z § 35 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. nepojednává. Argumentace žalovaného v tomto směru je pro žalobce nepřesvědčivá. Odmítl také tvrzení žalovaného o diskriminaci ostatních pojištěnců, pokud ji žalovaný vyvozuje z toho, že se žalobce domáhá práva volby daného zákonem.

O návrhu žalovaného na přiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 1. 3. 2007, č. j. 5 As 71/2006 - 77 tak, že tomuto návrhu nevyhověl.

Žalovaný v kasační stížnosti také navrhl, aby Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 12 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb. v zájmu zákonného a jednotného rozhodování správních orgánů při své rozhodovací činnosti zaujal závazné stanovisko k výkladu ustanovení § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb.

Podle ustanovení § 12 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. Nejvyšší správní soud jako vrcholný soudní orgán ve věcech patřících do pravomoci soudů ve správním soudnictví zajišťuje jednotu a zákonnost rozhodování tím, že rozhoduje o kasačních stížnostech v případech stanovených tímto zákonem, a dále rozhoduje v dalších případech stanovených tímto nebo zvláštním zákonem.

Podle ustanovení § 12 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb. v zájmu zákonného a jednotného rozhodování správních orgánů se Nejvyšší správní soud v případech a postupem v tomto zákoně stanoveným může při své rozhodovací činnosti usnést na zásadním usnesení. Podle citovaného ustanovení (ani jiného ustanovení s. ř. s.) tedy Nejvyšší správní soud nevydává ani nepřijímá „závazné stanovisko“.

Podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. dospěl-li senát Nejvyššího správního soudu při svém rozhodování opětovně k právnímu názoru, který je odlišný od právního názoru o téže právní otázce, o něž se opírá rozhodnutí správního orgánu, může předložit tuto právní otázku rozšířenému senátu k posouzení.

Postup při přijímání zásadních usnesení upravuje Jednací řád Nejvyššího správního soudu v hlavě čtvrté. Podle ustanovení § 62 odst. 1 Jednacího řádu soudce je povinen při svém rozhodování ověřovat ve vnitřní evidenci judikatury, zda právní názor, k němuž senát, jehož je členem, dospěl, byl již dříve opětovně zaujat jiným senátem a zda tento právní názor není odlišný od právního názoru o téže otázce, z něhož vychází rozhodnutí správního orgánu. Podle ustanovení § 62 odst. 2 věty první Jednacího řádu, jsou-li splněny podmínky přijetí zásadního usnesení, může se senát poté, co ve věci rozhodne, usnést, že právní názor o řešené otázce předloží k posouzení rozšířenému senátu. To znamená, že senát, kterému byla věc podle rozvrhu práce Nejvyššího správního soudu přidělena, věc projedná a rozhodne a poté je na jeho úvaze eventuelní postup podle shora uvedených ustanovení.

Skutkové okolnosti v této věci nejsou sporné. Spor je o výklad ustanovení § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. Vzhledem k tomu, že správní orgány rozhodly, že stěžovateli JUDr. Z. L. zanikne dnem 22. 5. 2002 nárok na příspěvek za službu, je třeba vycházet z právní úpravy účinné v této době. Tento závěr nikterak nenarušuje ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu. Správní orgán prvního stupně rozhodl dne 9. 3. 2002. Žalovaný jako orgán druhého stupně rozhodl o odvolání stěžovatele proti uvedenému rozhodnutí nejprve dne 17. 6. 2002 a po zrušení svého rozhodnutí rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2004, č. j. 7 A 86/2002 - 27 dne 24. 5. 2004, přičemž toto rozhodnutí je předmětem přezkumné činnosti soudů v této věci. Rozhodnutí správních orgánů prvního a druhého stupně je třeba považovat za jeden celek.

Zákon č. 186/1992 Sb. (dále zákon) obsahuje úpravu příspěvku za službu v § 116 - § 119.

Podle § 116 odst. 1 citovaného zákona příspěvek za službu (dále jen „příspěvek“) náleží za podmínek dále uvedených policistovi, jehož služební poměr skončil uvolněním nebo propuštěním z některého z důvodů uvedených v § 106 odst. 1 písm. a), b), c) a odst. 2.

Podle § 116 odst. 2 citovaného zákona v případech hodných zvláštního zřetele lze příspěvek též přiznat, skončí-li služební poměr propuštěním z jiných důvodů, než které jsou uvedeny v předchozím odstavci, nebo skončí-li služební poměr ztrátou hodnosti.

Podle § 116 odst. 3 citovaného zákona při opětovném přijetí do služebního poměru, z něhož vzniká nárok na příspěvek, zaniká dosavadní nárok na příspěvek dnem, který předchází dni opětovného přijetí do služebního poměru.

Podle § 116 odst. 4 citovaného zákona příspěvek nenáleží ode dne vzniku nároku na starobní důchod.

Zákon v citovaném ustanovení odst. 3 stanoví, kdy nárok na příspěvek zaniká. Stane se tak při opětovném přijetí do služebního poměru. Jiný případ zániku nároku citovaný zákon neupravuje. V odst. 4 zákon nepoužívá výrazu „zaniká“, ale stanoví, že příspěvek „nenáleží“ ode dne vzniku nároku na starobní důchod. Pokud by zákonodárce v odst. 4 chtěl vyjádřit, že i v případě v něm upraveném nárok zaniká, určitě by to naprosto jasně a srozumitelně slovně vyjádřil stejným výrazem jako v odst. 3, totiž, že i v tomto případě nárok zaniká, to ale zákonodárce neučinil. Není proto naprosto žádný rozumný důvod dovozovat, že v případě vzniku nároku na starobní důchod zaniká nárok na příspěvek. Mezi zánikem nároku a tím, že příspěvek nenáleží spatřuje Nejvyšší správní soud podstatný rozdíl. Pokud zákon stanoví,

že nárok zaniká, zaniká sama podstata takového nároku, a v následné době může vzniknout jen nový nárok. Kdežto v případě, kdy nárok nenáleží, nárok nezaniká, jen se nerealizuje a v následné době se realizace původního nároku může obnovit, respektive realizace původního nároku může pokračovat. Při porovnání odst. 3 a 4 citovaného ustanovení pak výrazu „nenáleží“ přikládá Nejvyšší správní soud význam nevypláčení tedy nerealizace nároku. Jedině tímto výkladem lze ve vzájemné souvislosti vyložit ustanovení § 116 odst. 4 zákona a § 118 odst. 2 téhož zákona. Právní řád používá i v jiných předpisech (např. zákonu č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění) konstrukce, kdy nárok trvá, ale za určitých podmínek se nerealizuje, to je nevyplácí. Výrazem „nenáleží“ použitým v § 116 odst. 4 zákona totiž zákonodárce vytvořil situaci pro postup dle ustanovení § 118 odst. 2 citovaného zákona, podle něhož při souběhu nároku na příspěvek a na starobní, plný invalidní nebo částečný invalidní důchod náleží oprávněnému podle jeho volby buď příspěvek, nebo důchod. To znamená, že stanovením, že ode dne vzniku nároku na starobní důchod příspěvek nenáleží určil hranici - bod od něhož příspěvek nenáleží a to do učinění volby oprávněným buď pro příspěvek a poté by při trvajícím nároku byla obnovena i realizace původního nároku, nebo pro starobní důchod a poté by touto volbou zanikl i nárok na příspěvek. Sledoval tím cíl zabránit tomu, aby nemohly být současně vypláceny obě dávky avšak chtěl umožnit oprávněnému učinit volbu mezi oběma dávkami, což ovšem nešlo bez zachování nároku na příspěvek. Pokud má žalovaný za to, že ode dne vzniku nároku na starobní důchod (v daném případě) si mohl oprávněný „zvolit“ jen starobní důchod, pak má Nejvyšší správní soud za to, že se nejedná o zákonný výklad ustanovení § 118 odst. 2 zákona. Pokud žalovaný namítá, že úprava příspěvku za službu nesledovala vypláčení příspěvku např. doživotně, pak k tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že dobu nároku, respektive vypláčení příspěvku oprávněným zákonodárce upravil způsobem v zákoně uvedeným, jímž umožnil oprávněným provést volbu dávky. Pokud si žalovaný přál nebo představoval jinou úpravu, pak z jeho představy soudy nemohou vycházet, ale musí učinit zákonný výklad ustanovení v jejich znění, významu a účelu přijatých zákonodárcem. Jedině zákonodárce může nárok nebo výplatu příspěvku omezit časově nebo výší, jak to bylo upraveno v zákoně č. 100/1970 Sb., který pozbyl platnost ve vztahu k policistům ...od 1. 7. 1992, respektive jak je nyní upraveno zákonem č. 361/2003 Sb., který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2007 a který ustanovením § 230 bod 1. zrušil zákon č. 186/1992 Sb. a v přechodných ustanoveních v § 225 upravuje, že příspěvek za službu poskytovaný podle dosavadních právních předpisů se považuje za výsluhový příspěvek podle tohoto zákona, a to ve výši, v jaké náležel ke dni, který předcházel dni nabytí účinnosti tohoto zákona.

Výklad ustanovení § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. učiněný Nejvyšším správním soudem v této právní věci není v rozporu s rozhodovací praxí tohoto soudu, když tento soud již v rozsudku ze dne 17. 8. 2006, č. j. 3 As 14/2006 - 115 dospěl k závěru, že: „Nárok na příspěvek za službu podle § 116 odst. 4 zákona ČNR č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, zaniká pouze v tom případě, že policista při souběhu nároků na starobní důchod a na příspěvek za službu zvolil podle § 118 odst. 2 téhož zákona pobírání důchodu, uplatnil žádost o tuto dávku a vznik nároku na důchod byl deklarován správním rozhodnutím.“ Rovněž městský soud v napadeném rozsudku vychází ze stejného právního názoru, který přesvědčivým způsobem v napadeném rozsudku odůvodnil.

K dalším námitkám žalovaného uvedeným v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že tyto žalovaný v podstatě opětovně uplatňuje, přičemž podrobně se jimi zabýval již Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 8. 2006, č. j. 3 As 14/2006 - 115, v kteréžto věci byl žalovaný rovněž účastníkem řízení. Na závěry v citovaném rozsudku Nejvyšší správní

soud v této věci odkazuje. Jedná se o námitky, že právní názor městského soudu, že vznikne-li poživateli příspěvku za službu nárok na starobní důchod, je oprávněn provést volbu mezi příspěvkem za službu a starobním důchodem, by vnesl chaos do celé organizace sociálního zabezpečení příslušníků bezpečnostních sborů podle zákona č. 582/1991 Sb., do posuzování nároků na dávky důchodového zabezpečení v zemích Evropské unie podle Nařízení Rady (EEC) 1408/71 o aplikaci soustav sociálního zabezpečení na osoby zaměstnané, samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky, pohybující se v rámci Společenství a že akceptování názoru městského soudu by způsobilo dodatečné výdaje ve státním rozpočtu – rozpočtové kapitole Ministerstvo vnitra, neboť nejde jen o případ žalobce, ale o všechny případy zániku nároku na příspěvek za službu za dobu již od 1. 1. 1971. Konečně tyto námitky ani nelze podřadit pod ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., tedy pod žádný z důvodů kasační stížnosti tam upravených.

Nejvyšší správní soud shledal napadený rozsudek městského soudu přezkoumatelným i zákonným. Podanou kasační stížnost žalovaného proto jako nedůvodnou podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Žalobce měl v řízení o kasační stížnosti úspěch a má proto právo na náhradu nákladů tohoto stadia řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.). Žalobce byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem a v souvislosti s tímto zastoupením mu vznikly náklady v celkové výši 3475 Kč. Tyto náklady sestávají z odměny za 1 úkon po 1000 Kč a 75 Kč režijního paušálu (§ 9 odst. 3 písm. f/, § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb. v jejím znění do 31. 8. 2006), a z odměny za úkon ve výši 2100 Kč a režijního paušálu 300 Kč (§ 9 odst. 3 písm. f/, § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb. v jejím znění po 31. 8. 2006).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2007

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu